

ASGARİ ÜCRET VE SOSYAL GÜVENLİKLE İLGİLİ TABAN VE TAVAN ÜCRETLERİ

ÖZET : 2013 yılında uygulanacak asgari ücret belirlendi.

A- 2013 YILINDA UYGULANACAK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39'uncu maddesi uyarınca, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırlarının en geç iki yılda bir belirlenmesi gerekmektedir. Uygulamada da bu Kanun hükümlerine uygun olarak her yıl ya da altı ayda bir asgari ücret belirlenmektedir.

2013 yılında uygulanacak asgari ücret tutarı, 29 Aralık 2012 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27/12/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU KARARI ile belirlenmiştir. Buna ilişkin açıklamalarımız 03.01.2013/20 sayılı Sirkülerimizde yer almıştı.

Bu Sirkülerimizde asgari ücret ve **sosyal güvenliğe ilişkin taban ve tavan ücretler konusunda bilgiler yer almaktadır**. Bu yıl uygulamasında da asgari ücret artışı iki döneme yayıldığından, bu açıklamalar iki dönem halinde verilecektir.

1- 01.01.2013-30.06.2013 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret

01.01.2013-30.06.2013 tarihleri arasında uygulanacak asgari ücret 27/12/2012 tarihli ve 2012/1 sayılı Kararı ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

YAŞ	01.01.2013 -30.06.2013	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	32,62 (otuzikialtmışiki)	978,6
16 yaşını doldurmamışlar için	27,97 (yirmiyedidoksanyedi)	839,1

Bu durumda 16 yaşından büyük bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı aşağıdaki gibi olmaktadır.

16 YAŞINI DOLDURMUŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİ HESABI	
ASGARİ ÜCRET	978,6
(-)İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%14)	137
(-)İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%1)	9,79
(-)GELİR VERGİSİ (%15)	51,37
(-)DAMGA VERGİSİ MİKTARI (%07,59)	7,43
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,4
KEŞİNTİLER TOPLAMI	205,59
ASGARİ ÜCRETTEN NET ELE GEÇEN	773,01

Bu dönemde 16 yaşından küçük bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı ise aşağıdaki gibi olmaktadır.

16 YAŞINI DOLDURMAMIŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİ HESABI	
ASGARİ ÜCRET	839,1
(-)İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%14)	117,47
(-)İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%1)	8,39
(-)GELİR VERGİSİ (%15)	33,59
(-)DAMGA VERGİSİ MİKTARI (%07,59)	6,37
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,4
KEŞİNTİLER TOPLAMI	165,82
ASGARİ ÜCRETEN NET ELE GEÇEN	673,28

2- 01.07.2013 - 31.12.2013 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret

01.07.2013-31.12.2013 tarihleri arasında uygulanacak asgari ücret, 2012/1 Sayılı Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

YAŞ	01.07.2013 -31.12.2013	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	34,05 (otuzdörtüsfirbeş)	1021,5
16 yaşını doldurmamışlar için	29,25 (yirmidokuzyirmibeş)	877,5

Bu durumda 16 yaşından büyük bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı aşağıdaki gibi olmaktadır.

16 YAŞINI DOLDURMUŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİ HESABI	
ASGARİ ÜCRET	1021,5
(-)İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%14)	143,01
(-)İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%1)	10,22
(-)GELİR VERGİSİ (%15)	56,84
(-)DAMGA VERGİSİ MİKTARI (%07,59)	7,75
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,4
KEŞİNTİLER TOPLAMI	217,82
ASGARİ ÜCRETEN NET ELE GEÇEN	803,68

Bu dönemde 16 yaşından küçük bir işçiye ödenecek net asgari ücret tutarı ise aşağıdaki gibi olmaktadır.

16 YAŞINI DOLDURMAMIS İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİ HESABI	
ASGARİ ÜCRET	877,5
(-)İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%14)	122,85
(-)İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİYE AİT PRİM MİKTARI (%1)	8,78
(-)GELİR VERGİSİ (%15)	38,48
(-)DAMGA VERGİSİ MİKTARI (%07,59)	6,66
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,4
KEŞİNTİLER TOPLAMI	176,77
ASGARİ ÜCRETEN NET ELE GEÇEN	700,73

B-Öğrenci ve Çıraklara Ödenecek Asgari Ücret

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun (**Değişik : 13/2/2011-6111/64 md**) 25'inci maddesine göre işletmelerde meslek eğitimi gören örgün eğitim öğrencilerine, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmiden az personel çalıştıran

işyerlerinde yüzde 15'inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı ücret ödenmemektedir. Buna göre 2012 yılında dönemler itibariyle ödenmesi gereken asgari ücret tutarları aşağıdaki gibidir:

1- 01.01.2013-30.06.2013 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret (%30)

	01.01.2013 -30.06.2013	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	9,79	293,58
16 yaşını doldurmamışlar için	8,39	251,73

Aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin % 50'si üzerinden Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır.

2- 01.07.2012 - 31.12.2012 Tarihleri Arasında Uygulanacak Asgari Ücret (% 30)

	01.07.2013 -31.12.2013	
	Brüt Günlük (TL)	Brüt Aylık (TL)
16 yaşından büyükler için	10,215	306,45
16 yaşını doldurmamışlar için	8,775	263,25

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25'inci maddesi uyarınca "Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır." Ayrıca Gelir Vergisi Kanunu'nun 23/12'nci maddesi uyarınca da 3308 sayılı Kanuna tabi

olan çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri gelir vergisinden istisna edilmiştir¹.

C-Sosyal Güvenliğe İlişkin Taban ve Tavan Ücretler

01.10.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 82 nci maddesinde², bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katı olarak belirlenmiştir.

Ancak, 5510 sayılı Yasanın 4/c maddesinde belirtilen kamu görevlileri için herhangi bir tavan bulunmamaktadır.

Bu durumda, 2013 yılında dönemler itibariyle sosyal güvenlik primine esas taban ve tavan ücreti aşağıdaki gibi olmaktadır.

¹ **Madde 23 – (Değişik: 24/12/1980 - 2361/17 md.)**

Aşağıda yazılı ücretler Gelir Vergisinden istisna edilmiştir.

...

12. 3308 sayılı Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kanununa tâbi çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri.⁽¹⁾

² **Günlük kazanç sınırları**

MADDE 82- (Değişik birinci fıkra: 13/2/2011-6111/39 md.) Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan **günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır.**

Günlük kazançları yukarıdaki fıkrada belirtilen alt sınırın altında olan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların günlük kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır.

İkinci fıkraya göre sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primleri ile ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder.

Sigortalıların bu Kanunun 53 üncü maddesine göre belirlenen aynı sigortalılık haline tâbi olacak şekilde birden fazla işte çalışması nedeniyle Kuruma ödenen primler toplamı, bu sigortalılık hali için belirlenen prime esas kazanç üst sınırı üzerinden hesaplanacak miktarı aşarsa, aşan kısmın tamamı, sigortalının talebi üzerine en geç talep tarihini takip eden ay içinde hissesi oranında sigortaliya defaten geri ödenir. Geri verilen primler için ayrıca gecikme cezası ve gecikme zammı ile faiz ödenmez.

1- 16 Yaşından Büyükler İçin:

16 Yaşından Büyükler İçin		
Sınırlar	01.01.2013 -30.06.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	32,62	978,60
Tavan Ücret (üst sınır)	212,03	6.360,90

16 Yaşından Büyükler İçin		
Sınırlar	01.07.2013 -31.12.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	34,05	1.021,50
Tavan Ücret (üst sınır)	221,325	6.639,75

2- 16 Yaşından Küçükler İçin:

16 Yaşından Büyük Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.01.2013 -30.06.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	9,79	293,58
Tavan Ücret (üst sınır)	63,609	1.908,27

16 Yaşından Küçükler İçin		
Sınırlar	01.01.2013 -30.06.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	27,97	839,10
Tavan Ücret (üst sınır)	181,805	5.454,15

3- Öğrenci ve Çıraklar İçin (% 30)

a) 16 Yaşından Büyükler İçin:

16 Yaşından Büyük Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.01.2013 -30.06.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	9,79	293,58
Tavan Ücret (üst sınır)	63,609	1.908,27

16 Yaşından Büyük Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.07.2013 -31.12.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	10,215	306,45
Tavan Ücret (üst sınır)	66,3975	1.991,93

a) 16 Yaşından Küçükler İçin:

16 Yaşından Küçük Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.01.2013 -30.06.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	8,39	251,73
Tavan Ücret (üst sınır)	54,5415	1.636,25

16 Yaşından Küçük Öğrenci ve Çıraklar İçin (%30)		
Sınırlar	01.07.2013 -31.12.2013	
	Günlük (TL)	Aylık (TL) (30 Gün Dikkate Alınmıştır)
Taban Ücret (alt sınır)	8,775	263,25
Tavan Ücret (üst sınır)	57,0375	1.711,13

3308 sayılı Meslek Eğitimi Kanununun 25 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin % 50'si üzerinden Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır.

Ücretler hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulur. Diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dahil edilir ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı, ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak iki ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilir. Toplu iş sözleşmelerine tabi işyerleri işverenlerince veya kamu idareleri veya yargı mercilerince verilen kararlara istinaden, sonradan ödenen ücret dışındaki ödemelerin hizmet akdinin mevcut olmadığı veya askıda olduğu bir tarihte ödenmesi durumunda, 82 nci madde hükmü de nazara alınmak suretiyle prime esas kazancın tabi olduğu en son ayın kazancına dahil edilir. Bu durumlarda sigorta primlerinin, yukarıda belirtilen mercilerin kararlarının kesinleşme tarihini izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi halinde, gecikme cezası ve gecikme zammı alınmaz ve 102 nci madde hükümleri uygulanmaz. (5510 sayılı Kanun md.80-1/d).

Sigortalının aynı ay içinde birden fazla işyerinde çalışması hâlinde, o aydaki toplam prim ödeme gün sayısı 30 günü geçemeyecektir.

Diğer taraftan, saatlik, günlük, haftalık veya aylık olarak belirli bir ücrete dayanmış olmayıp da komisyon ücreti ve kara katılma gibi belirsiz zaman ve tutar üzerinden ücret alan sigortalıların prim ve ödeneklerinin hesabında esas tutulacak günlük kazançları, belirlenen alt sınır olmaktadır. Ancak, bir işverene tabi olarak çalışan sigortalının belirli ücretinin dışında ayrıca (komisyon ücreti ve kara katılma gibi belirsiz zaman ve tutar üzerinden ücret alması halinde, prime esas günlük kazancı bunların toplamından oluşacaktır.

Öte yandan 5510 sayılı Yasada;

- i-** 5510 sayılı Yasanın 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlar için işverenleri,
- ii-** Hizmet akdi kapsamında çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutulular için Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumları,
- iii-** 5 inci maddenin (b) bendinde belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim görenler ile meslek liselerinde zorunlu staja tâbi tutulan öğrenciler için Milli Eğitim Bakanlığı veya bu öğrencilerin eğitim gördükleri okullar, yüksek öğrenim sırasında zorunlu staja tâbi tutulan öğrenciler için öğrenim gördükleri Yüksek Öğretim Kurumu,

prim ödeme yükümlüsü olarak sayılmışlardır.

Ay içerisinde 30 günden az prim ödeme gün sayılarına ait eksik günlerin genel sağlık sigortası primleri, eksik çalışma süreleri dikkate alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

İşveren ve sigortalı arasında çağrı üzerine çalışmaya dayalı yazılı iş sözleşmesinde taraflar arasında çalışma süresi gün, hafta ve ay olarak belirlenmemiş ise, sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı haftalık çalışma süresi en az yirmi saat kararlaştırılmış sayılarak, işveren ve sigortalı arasında kısmi süreli hizmet akdinin yazılı olarak yapılmış olması kaydıyla, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışan ve çalıştığı saat karşılığında ücret alan sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saati süresinin 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen haftalık çalışma süresine göre hesaplanan günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunacaktır. Bu şekildeki hesaplamada gün kesirleri bir gün kabul edilecektir.

D-Sigorta Primlerine Tabi Olmayan Ödemeler:

5510 sayılı Yasanın 80 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) alt bendi uyarınca

- i- Ayni yardımlar,
- ii- Ölüm,
- iii- Doğum ve evlenme yardımları,
- iv- Görev yollukları,
- v- Seyyar görev tazminatı,
- vi- Kıdem tazminatı,
- vii- İş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme,
- viii- Keşif ücreti,
- ix- İhbar ve kasa tazminatları
- x- Sosyal güvenlik kurumun ca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek;
  - a) *Yemek,*
  - b) *Çocuk ve aile zamları,*
- xi- İşverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin

% 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları,
prime esas kazanca tabi tutulmayacaktır.
Yukarıda belirtilen istisnalar dışında;

- i- Her ne adla yapılırsa yapılsın **tüm ödemeler** ile
- ii- **Aynı yardım** yerine geçmek üzere yapılan **nakdi ödemeler**,

prime esas kazanca tabi tutulacaktır. Ayrıca, diğer kanunlardaki prime tabi tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar 5510 sayılı Yasanın uygulanmasında dikkate alınmayacaktır.

Mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 77 nci maddesinin ikinci fıkrasında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibariyle belirlenecek olan; yemek yardımları, çocuk zamları ve aile aile zamlarının prime esas kazancın tespitinde dikkate alınmayacağı hükmü bulunmaktaydı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kanunda tanınan bu yetkisini kullanarak, 29 Ocak 2004 tarih ve 25361 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarının Günlük ve Aylık Tutarlarının Tespitine İlişkin Tebliğde düzenleme yapmıştır. Ancak, 5510 sayılı Yasa yürürlüğe girdikten sonra bugüne kadar, Sosyal Güvenlik Kurumunca, bu konuda herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

E- İSTEĞE BAĞLI SİGORTA PRİMLERİ

İsteğe bağlı sigorta primi, 5510 sayılı Yasanın 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından beyan edilecek prime esas aylık kazancın % 32'sidir. Bunun % 20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'si genel sağlık sigortası primidir. 5510 sayılı Yasanın 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilenlerden, Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında olmak kaydıyla belirlenen günlük kazanç ve gün sayısı üzerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası primi alınmaktadır. Sigortalıların prime esas kazanç ile ilgili olarak beyanda bulunmaları esastır. İsteğe bağlı sigortalılıktaki prime esas kazançlar ile prim ödeme gün sayıları kısa vadeli sigorta uygulamalarında dikkate alınmaz (5510 sayılı Kanun md. 52).

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü tarafından yapılan asgari ücret hesaplamaları ilişikte verilmiştir.

Saygılarımızla...

TÜRMOB

Karar Tarihi : 27/12/2012

Karar No : 2012/1

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin asgari ücretini tespit etmekle görevli Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 4/12/2012 tarihinde başladığı çalışmalarını 27/12/2012 tarihine kadar sürdürmüş ve yaptığı dört toplantı sonucunda;

1) Milli seviyede tek asgari ücret tespitine, oybirliğiyle,

2) 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla,

3) 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 27,97 (yirmiyedidoksanyedi) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 29,25 (yirmidokuz yirmibeş) Türk Lirası olarak tespitine, işçi temsilcilerinin muhalefetine karşılık oy çokluğuyla,

4) İş bu Kararın, 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi gereğince Resmî Gazete'de yayımlanmasına oy birliğiyle, karar verilmiştir.

GEREKÇE

Asgari ücret, bilindiği gibi ödenmesi zorunlu olan en az ücrettir.

Asgari ücretin belirlenmesini düzenleyen Asgari Ücret Yönetmeliği uyarınca, asgari ücret, pazarlık ücreti değildir.

Asgari ücretin belirlenmesi sırasında, Komisyonumuz, bu çerçevede bir karar alınması için çalışmış, işçilerin geçim şartları ve 2013 yılı enflasyon hedefi gibi faktörleri değerlendirmiştir.

İşte bu çerçevede hareket eden Komisyonumuz; 16 yaşını doldurmuş işçiler için günlük asgari ücreti; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 32,62 (otuziki altmışiki) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 34,05 (otuzdört sıfır beş) Türk Lirası olarak belirlemiştir.

16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretlerinin; 1/1/2013-30/6/2013 tarihleri arasında 27,97 (yirmiyedidoksanyedi) Türk Lirası olarak, 1/7/2013-31/12/2013 tarihleri arasında ise 29,25 (yirmidokuz yirmibeş) Türk Lirası olarak belirlenmesi Komisyonca kabul edilmiştir.

Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi gereğince, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na belirlenen asgari ücretler, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihi izleyen ayın ilk gününden itibaren yürürlüğe girecektir.

İŞÇİ TEMSİLCİLERİNİN ASGARİ ÜCRET KARŞI OY GEREKÇESİ

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcileri, 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir aylık asgari ücretini 01 Ocak-30 Haziran 2013 tarihleri arasında brüt 978,60 ve net 773,97 lira (asgari geçim indirimi dahil), 01 Temmuz-31 Aralık 2013 tarihleri arasında ise brüt 1.021,50 lira ve net 804,69 lira (asgari geçim indirimi dahil) olarak çokluğuyla belirlemiştir.

Komisyonunda işçi kesimi adına görev yapan TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) temsilcileri karara muhalif kalmış ve çoğunluk görüşüne aşağıdaki gerekçeyle katılmamıştır:

“Asgari ücret, işçi ve ailesinin günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak, bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücretidir. Pazarlık ücreti değildir. Asgari ücretin belirlenmesinde, diğer ücret çeşitlerinin aksine işçinin emeği değil insan olma kimliği ön plandadır. Ücretin temel insan haklarının güvencesi altında bir sosyal hak niteliğini taşıması, asgari ücretin kaynağını ve temelini oluşturmaktadır. İşçiye, ailesiyle birlikte insanca yaşaması için yeterli bir ücretin garanti edilmesidir.

Anayasanın 55 inci maddesinde ‘asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur’ denilmektedir.

Asgari ücretin belirlenmesi çalışmalarında göz önünde tutulması gereken öncelikli husus, çalışanların karşı karşıya buldukları geçim koşullarıdır. Çalışanlara insan onurunun gerektirdiği yaşama düzeyini sağlamaya yetecek asgari ücretin belirlenmesi, bu işle görevlendirilen Komisyonun gözetmesi gereken temel ilke ve anayasal zorunluluktur. Ancak asgari ücret belirlenirken “çalışanların” değil ‘işverenlerin’ durumu dikkate alınmış ve talepleri belirleyici olmuştur.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, geçim koşullarını hesaplaması için Türkiye İstatistik Kurumu’na (TÜİK) görev vermiştir. Devletin resmi kurumunun Kasım 2012 tarihi itibarıyla tek işçi için hesapladığı tutar net 1.025,40 liradır. Yapılan bu hesaplamada ‘çalışanın ailesi’ dikkate alınmamıştır.

İşçi kesimi, öncelikle TÜİK tarafından belirlenen net tutarın temel alınmasını, sonradan öngörülen 2013 yılı enflasyon hedefi ile refah payı ilavesi gerektiğini, sonuç itibarıyla, bu yöntemle belirlenecek asgari ücretin önemli adım ve başlangıç olacağını Komisyonunda ifade ve talep etmiştir. Ancak devletin resmi kurumu TÜİK tarafından belirlenen tutar bile Komisyonunda görev yapan işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu yapılmış ve asgari ücret daha düşük belirlenerek, oy çokluğuyla kabul ve ilan edilmiştir.

Komisyonun işveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlediği günlük 25,80 lira asgari ücret tutarıyla, çalışanların aileleri ile birlikte gıda, konut (kira, elektrik, su, yakıt), giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden, minimum düzeyde bile olsa, karşılaması mümkün değildir. Günlük asgari ücrete yapılan yaklaşık 1 liralık artış sonucu çalışanlar, aileleri ile birlikte -bir kez daha- yoksulluğa, insana yakışmayan olumsuz yaşama koşullarına terk edilmiştir. Asgari ücretli çalışanlar, işveren-devlet temsilcileri tarafından sorumlusu olmadıkları ve fakat mağduru oldukları ekonomik ve sosyal politikaların bedelini yüklemek durumunda bırakılmışlardır.

Türkiye’nin, rekabet şartlarını düşük ücret politikasıyla sağlamak doğrultusunda bir anlayışı egemen kılarak ekonomik ve sosyal kalkınmasını sağlaması yönündeki anlayış Komisyon çalışmalarına -yine- egemen olmuştur.

İşveren-devlet temsilcilerinin oy çokluğuyla belirlenen asgari ücret, G20 ülkeleri arasında yer alan ve Dünyanın 16’ncı ekonomisi olmakla iftihar edilen ülkeye yakışmamaktadır. Komisyon çalışmalarında dile getirilen ülkenin ekonomik durumuyla ilgili olumlu gelişmeler işçilerin günlük yaşantısına ve gelire yansımamıştır. Bu yaklaşım gelir eşitsizliğini ve adaletsizliği daha da büyötmektedir.

Asgari ücret ile en düşük kamu çalışanı maaşı arasında yapılacak kıyaslama, bu alanda yıllardır sürdürölen haksız ve yanlış uygulamaları, çalışanlar arasında yapılan ayrımcılığı ortaya koymaktadır. Komisyona Maliye Bakanlığı’ndan gelen bilgi, verilmesi muhtemel enflasyon zammı hariç, 2013 yılı Ocak ayında en düşük brüt memur maaşının 1.836,72 TL olduğunu göstermiştir.

Komisyonun işveren-devlet kesimi temsilcilerince belirlenen asgari ücret, bu fiili durumu da dikkate almamış, çalışanlar arasında ayırım yapılmıştır. Komisyon, toplumda adalet duygusunun zedelenmesine zemin oluşturmuştur.

Komisyon tarafından alınan karar sonucu 2013 yılının ilk altı aylık döneminde asgari ücretli olarak çalışan bekar her işçi asgari geçim indirimi sonrası her ay devlete 51,38 lira gelir vergisi ödeyecektir. Asgari ücretli çalışanın üzerindeki vergi yükünün azaltılması doğrultusunda düzenleme yapması gereken siyasal iktidar “istihdamı artırmak ve işsizliği önlemek” gerekçesiyle, sigortalı çalıştıran özel sektör işverenlerinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarının Hazinece karşılanması yönünde teşvik uygulanmasını 5763 sayılı Yasayla düzenlemiştir. Böylece işverenin yüzde 19,5 olan SGK işveren primi oranı yüzde 14,5’e indirilmiştir. Bu düzenlemeyle işveren her asgari ücretli için 48,91 lira daha az prim ödeyecektir.

Diğer bir ifadeyle; asgari ücretli işçinin nafakasından kesilerek ödenen 51,38 lira vergi, devlet tarafından asgari ücretli işçi çalıştıran işverene 48,91 lira olarak geri dönmektedir. Devlet sosyal koruma görevini iktisaden zayıf olan işçiden yana kullanmamıştır.

Belirlenen bu asgari ücret, ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Siyasal iktidarın ve işverenlerin çalışanlara yaklaşımının yansımasıdır.

Asgari ücretin tanımında, ‘...zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek’ ifadesi yer almaktadır.

Devletin resmi kurumu tarafından bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle belirlenen ve de pazarlık ücreti olmayan bu tutar, Komisyonunda temsil edilen işveren-devlet kesimi temsilcileri tarafından pazarlık konusu olmuş ve asgari ücret, daha başlangıçta, olması gerekenden 251,43 lira daha düşük belirlenmiştir. Böylece asgari ücret, belirlendiği andan itibaren yetersiz, çelişkili ve tutarsız olmuştur. Aile unsuru dikkate alınmadan, insana yaraşır geçim koşullarını sağlamaktan uzak olarak belirlenen asgari ücret yürürlükte olduğu her ay eksik ödenmektedir.

Türkiye, demokrasinin, işçi hak ve özgürlüklerinin, sosyal koruma uygulamalarının olmadığı, tartışma konusu edildiği ülkelerde uygulanan ücret politikalarını, asgari ücret düzeyini emsal alan yaklaşımları benimseyen bir ülke durumuna getirilmiştir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak, yapılacak çalışmalarda şu unsurların temel alınması savunulmuştur:

- Anayasa’da yer alan “geçim şartları” yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;
- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılması;
- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım veya bölge, yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan asgari ücretin ulusal düzeyde tek tutar olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal ve “insan onuruna yaraşır” bir ücret olarak kabul edilmesi;
- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca TÜİK tarafından bilimsel olarak belirlenecek tutara ilave edilmesi;
- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;
- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

TÜRK-İŞ'in asgari ücret belirleme çalışmalarında savunduğu bu görüşleri Komisyon çalışmalarında yeterince dikkate alınmamıştır. Bu ilkeler temel alınmadan belirlenen asgari ücret düzeyinin yeterli ve “insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi” sağlamadığı açıktır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun işveren-devlet kesimi temsilcilerinin oy çoğunluğuyla belirlenen asgari ücrete, gerek miktar ve gerek belirleme yöntemi açısından yukarıda sıraladığımız gerekçelerle katılmıyoruz ve işçi kesimi olarak muhalif kalıyoruz.”

TÜRMOB Sirküler Rapor

ASGARİ ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ
ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

01.01.2013-30.06.2013
----

16 YAŞINI DOLDURMUŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK PRİMİ % 14	137,00
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	9,79
GELİR VERGİSİ %15	51,37
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 07,59	7,43
KESİNTİLER TOPLAMI	205,59
NET ASGARİ ÜCRET	773,01

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK PRİMİ % 14,5 (İşveren Payı)	141,90
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU % 2	19,57
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.140,07

16 YAŞINI DOLDURMAMIŞ İŞÇİLER İÇİN ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	839,10
SSK PRİMİ % 14	117,47
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	8,39
GELİR VERGİSİ %15	33,59
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 07,59	6,37
KESİNTİLER TOPLAMI	165,82
NET ASGARİ ÜCRET	673,28

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	839,10
SSK PRİMİ % 14,5 (İşveren Payı)	121,67
İŞVEREN İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	16,78
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	977,55

KAPICILAR İÇİN ASGARİ ÜCRETİN HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY) <small>(Not : Kapıcılar, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23. maddesi gereğince Gelir Vergisinden, 406 sayılı Damga Vergisi Kanununun (2) Sayılı Tablonun IV. bölümünün (34) numaralı fıkrası gereğince Damga Vergisinden muaf tutulmaktadır.)</small>
--

NET ASGARİ ÜCRETİN HESABI

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK PRİMİ % 14	137,00
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	9,79
KESİNTİLER TOPLAMI	146,79
NET ASGARİ ÜCRET	831,81

İŞVERENE MALİYETİ

ASGARİ ÜCRET	978,60
SSK İŞVEREN PRİMİ % 14,5	141,90
İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	19,57
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.140,07

Not : 5083 Sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

(*) Gelir Vergisi Hesaplamasında; 193 Sayılı G. V. Kanununun 32 maddesi uyarınca İşçinin, bekar ve çocuksuz olduğu ve sadece kendisi dikkate alınarak, Asgarî Geçim İndirimi uygulanmıştır.

(**) Net ele geçen asgarî ücrete 73,40 TL asgarî geçim indirimi ilave edilmiştir.

(***) 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin (i) bendine göre, bentde belirtilen şartları sağlayan işverenlere, SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan işverenler için, SGK primi işveren payı %19,5'dir.

HESAPLAMALAR BİLGİ İÇİNDİR. HIÇ BİR SORUMLULUK KABUL EDİLMEZ

ASGARİ ÜCRETİN NET HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ

ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

01.07.2013-31.12.2013

**16 YAŞINI DOLDURMUŞ İŞÇİLER İÇİN
ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)**

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK PRİMİ % 14	143,01
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	10,22
GELİR VERGİSİ %15	56,84
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 07,59	7,75
KESİNTİLER TOPLAMI	217,82
NET ASGARİ ÜCRET	803,68

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK PRİMİ % 14.5 (İşveren Payı)	148,12
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU % 2	20,43
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.190,05

**16 YAŞINI DOLDURMAMIŞ İŞÇİLER İÇİN
ASGARİ ÜCRETİN NETİNİN HESABI (TL/AY)**

ASGARİ ÜCRET	877,50
SSK PRİMİ % 14	122,85
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	8,78
GELİR VERGİSİ %15	38,48
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	73,40
DAMGA VERGİSİ % 07,59	6,66
KESİNTİLER TOPLAMI	176,77
NET ASGARİ ÜCRET	700,73

İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

ASGARİ ÜCRET	877,50
SSK PRİMİ % 14.5 (İşveren Payı)	127,24
İŞVEREN İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	17,55
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.022,29

KAPICILAR İÇİN ASGARİ ÜCRETİN HESABI VE İŞVERENE MALİYETİ (TL/AY)

(Not : Kapıcılar, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23. maddesi gereğince Gelir Vergisinden, 458 sayılı Damga Vergisi Kanununun (2) Sayılı Tablonun IV. bölümünün (34) numaralı fıkrası gereğince Damga Vergisinden muaf tutulmaktadır.)

NET ASGARİ ÜCRETİN HESABI

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK PRİMİ % 14	143,01
İŞSİZLİK SİG.FONU % 1	10,22
KESİNTİLER TOPLAMI	153,23
NET ASGARİ ÜCRET	868,27

İŞVERENE MALİYETİ

ASGARİ ÜCRET	1021,50
SSK İŞVEREN PRİMİ % 14.5	148,12
İŞSİZLİK SİG.FONU % 2	20,43
İŞVERENE TOPLAM MALİYET	1.190,05

Not : 5083 Sayılı Kanunun 2. maddesi uyarınca; Türk Lirası değerlerin yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmamıştır.

(*) Gelir Vergisi Hesaplamasında; 193 Sayılı G. V. Kanununun 32 maddesi uyarınca İşçinin, bekar ve çocuksuz olduğu ve sadece kendisi dikkate alınarak, Asgari Geçim İndirimi uygulanmıştır.

(**) Net ele geçen asgari ücrete 73,40 TL asgari geçim indirimi ilave edilmiştir.

(***) 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinin (i) bendine göre, beninde belirtilen şartları sağlayan İşverenlere, SGK primi İşveren payında 5 puanlık İndirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır. Gerekli şartları sağlamayan İşverenler için, SGK primi İşveren payı %19,5'dir.

HESAPLAMALAR BİLGİ İÇİNDİR. HiÇ BİR SORUMLULUK KABUL EDİLMEZ